

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНА ВИЩА ПРОФЕСІЙНА ШКОЛА В КОНІНІ (М. КОНІН, ПОЛЬЩА)
ІНЖИНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЗАПОРІЖСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР «ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ
ЕКОНОМІКИ»
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТОВ «БЕРДЯНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ І БІЗНЕСУ»
УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК
УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ В ПЕРЕЯСЛОВІ
ФЕДЕРАЦІЯ АУДИТОРІВ, БУХГАЛТЕРІВІ ФІНАНСИСТІВ АПК УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХУЛУНБУІРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (АРВМ, Г. Хайлар, КНР)**

**Федерація професійних
бухгалтерів та аудиторів
України**

**Полтавський державний
аграрний університет**

**Факультет
обліку та фінансів**

МАТЕРІАЛИ

**УІ Всеукраїнської науково-практичної конференції
(з міжнародною участю)**

«БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ В УМОВАХ ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИХ ЗМІН»

21 жовтня 2021 р.

м. Полтава

О. В. Лега, к.е.н., доцент,
доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю,
Н. Ю. Гусаренко, здобувач вищої освіти СВО – «Магістр»
Полтавський державний аграрний університет
(м. Полтава, Україна)

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНА МОДЕЛЬ АНАЛІЗУ ОСНОВНИХ

Анотація: Актуальність теми дослідження обумовлена тим, що основні засоби є невід’ємною і особливо важливою частиною будь-якого підприємства, без яких неможливо здійснення господарської діяльності. У статті наведено схему алгоритму аналізу основних засобів на підприємстві, використання якого сприятиме можливості забезпечувати більш ефективне використання основних засобів.

Ключові слова: аналіз; основні засоби; алгоритм; етапи; показники; ефективність.

Забезпечення різних рівнів управління збалансованою системою показників досягається через оцінку ключових показників ефективності. Здійснення аналізу у системі управління основними засобами відіграє надзвичайно важливу роль. Ефективність та інтенсивність експлуатації та використання основних засобів є вагомим фактором прибутковості вкладеного капіталу та позитивного фінансового результату господарюючого суб’єкта.

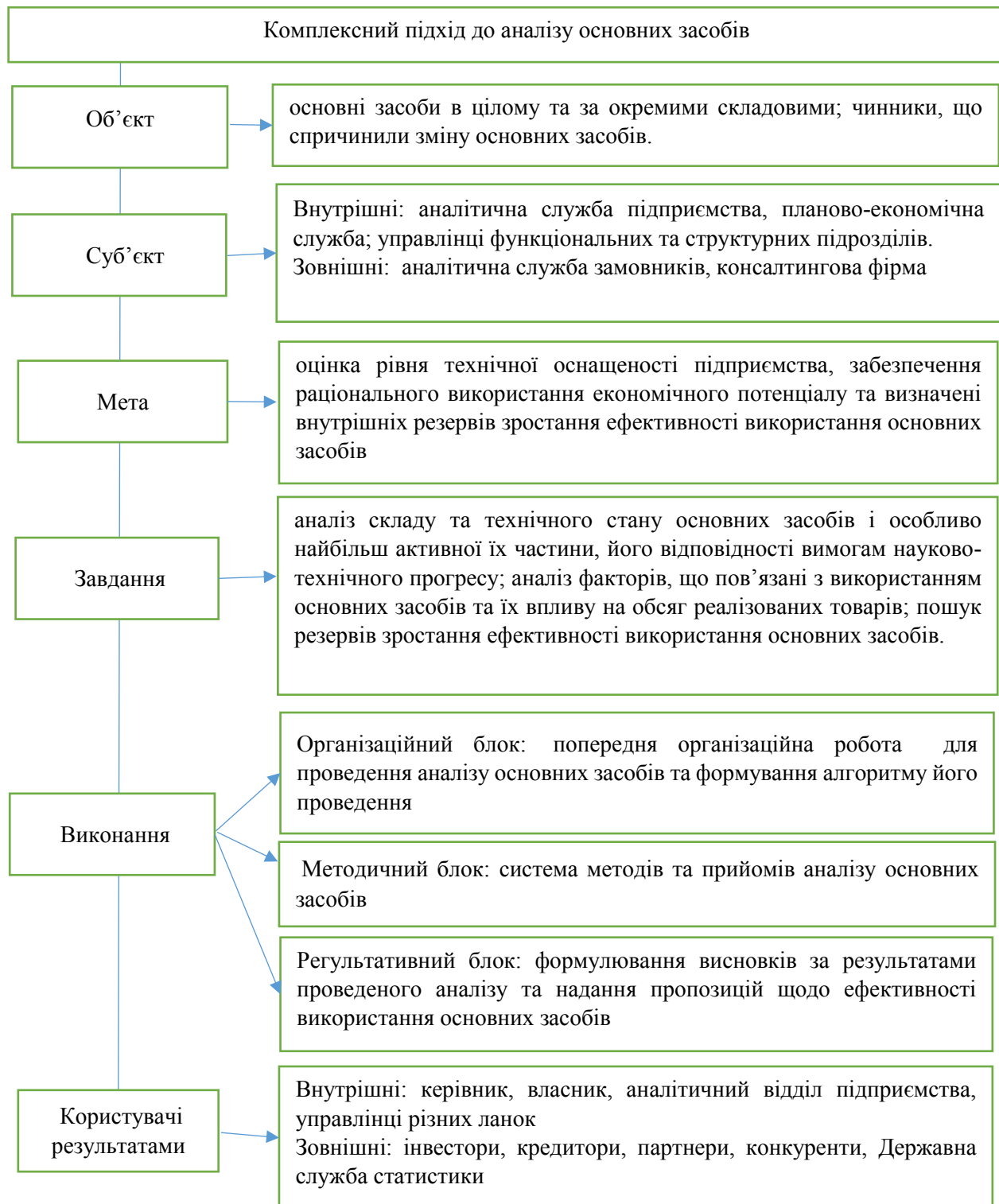
Дотримання алгоритму аналізу основних засобів на підприємстві має велике значення, дозволяючи етап за етапом досліджувати та робити висновки про стан та ефективність використання основних засобів.

Комплексний підхід до аналізу основних засобів представлено на рис. 1.

Інформаційну базу аналізу основних засобів можна узагальнити в кілька блоків:

Блок 1. Первинні документи, реєстри аналітичного та синтетичного обліку – первинні (Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів; Акт приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об’єктів; Акт списання основних засобів) та журнали-ордер по рахунках 10 «Основні засоби», 11 «Інші необоротні матеріальні активи», 13

«Знос (амортизація) необоротних активів», 15 «Капітальні інвестиції».

237

Рис. 1. Організаційно-інформаційна модель аналізу основних засобів*

* авторська розробка

Блок 2. Фінансова звітність - ф. № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» - в частині інформації про первісну вартість основних засобів та їх знос, загальну вартість необоротних та оборотних активів, ф. № 2 «Звіт про фінансові

результати (Звіт про сукупний дохід)» - у частині суми чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (робіт, послуг), чистого прибутку (збитку) та суми амортизації, ф. № 3 «Звіт про рух грошових коштів» - у частині надходження грошових коштів від реалізації основних засобів та витрачання грошових коштів на придбання основних засобів, ф. № 5 «Примітки до фінансової звітності» у частині детальної інформації про основні засоби та амортизацію.

Блок 3. Статистична звітність – ф. №о 50-сг «Звіт про основні економічні показники роботи сільгосп підприємств», ф. №2-ОЗ ІНВ «Звіт про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції», №2-інвестиції «Звіт про капітальні інвестиції».

Основними напрямками оцінки основних засобів є аналіз складу, структури та динаміки; динаміки та структури надходження та вибуття, руху та стану; інвестиційної привабливості, показників.

До методів аналізу основних засобів можна віднести: вертикальний, горизонтальний (трендовий), коефіцієнтний аналіз, групування, порівняння, розрахунок відносних показників.

Показники стану та ефективності використання основних засобів можна узагальнити в групи: а) характеризують функціональний стан основних засобів - коефіцієнт зносу, придатності, оновлення, вибуття, приросту; б) характеризують ефективність використання основних засобів: фондоддача, фондомісткість, фондоозброєність, рентабельність (збитковість) основних засобів.

Трактування результатів основних з вказаних показників представлено у табл. 1.

238

Таблиця 1

Трактування результатів аналізу основних показників стану та ефективності використання основних засобів*

Показник	Трактування
Коефіцієнт накопичення зносу	- ступінь фізичного старіння основних засобів; - характеризує ту частину основних засобів, яка перенесена на готову продукцію; - інтенсивність накопичення коштів для оновлення основного капіталу
Коефіцієнт придатності основних засобів	- характеризує ту частину основних засобів, вартість яких ще не перенесена на продукцію
Коефіцієнт оновлення	- характеризує, в якій мірі були оновлені основні засоби протягом звітного періоду

Показник	Трактування
Коефіцієнт вибуття	- показує, яка частина основних засобів вибула протягом звітного періоду
Фондовіддача	- показує скільки гривень доходу припадає на 1 гривню основних засобів підприємства; - можна порівнювати рівень використання основних засобів за виробничими підрозділами підприємства
Фондомісткість	- показує частку основних засобів, що припадає на кожну гривню продукції, що випускається; - використовується для оцінки потреби в основних засобах при прогнозуванні темпів зростання виробництва продукції і зміни рівня використання основних засобів
Фондоозброєність	- показує частку вартості основних виробничих засобів, що припадає на кожного робітника
Рентабельність основних засобів	- показує скільки гривень прибутку припадає на 1 гривню авансованих у виробництво основних засобів

* узагальнено на підставі [2]

Узагальнення результатів аналізу основних засобів передбачає систематизацію інформації, оцінку вірогідності прогнозних показників, розробку багатоваріантних заходів щодо зростання ефективності використання основних засобів, оформлення результатів аналізу і передача їх в управлінські структури для реалізації запропонованих заходів.

239

Реалізація результатів аналізу основних засобів: втілюється в прийнятті рішень щодо реалізації обраного варіанту заходів, доведення прийнятого рішення до виконавців та забезпечення контролю за виконанням прийнятих рішень.

Список використаних джерел:

1. Макаренко А. П., Левченко З.М., Прийдак Т.Б., Лега О.В., Яловега Л.В. Обліково-аналітична підтримка стратегічного управління підприємством на основі основних параметрів ефективності. *Academy of Accounting and Financial Studies Journal*. Volume 23, Special Issue 2. 2019. С. 1 – 6. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/6446/1/Accounting-and-Analytical-Support-of-The-Enterprises-Strategic-Management-1528-2635-23-SI-2-423.pdf>

2. Багацька К.В., Говорушко Т.А., Шеремет О.О. Фінансовий аналіз: підручник. К., 2014. 320 с.